

Een fantasie- of maskerade kostuum (BK-KOG-2611).

Op het eerste gezicht zou dit ensemble een 18^e-eeuws pak voor een speciale gelegenheid kunnen zijn. Vooral vanwege het zijdendamast met groot motief van opengebarsten vruchten aan een afgebroken tak en de takken met ronde bessen dat rond 1760 gedateerd kan worden. Ook het zilverkant dat ter versiering is gebruikt, werd toen gedragen. Daarentegen wijkt de vorm van de mouwen duidelijk af van de toentertijd heersende mode, terwijl de klokkende cape al aan het einde van de 17^e eeuw uit de mode was geraakt. Al met al is het dus niet duidelijk welk tijdvak dit kostuum moet uitbeelden.

Bij een dergelijke impasse, kan de herkomst soms uitkomst bieden. De Haagse architect, ir. Samuel de Clercq (1876-1962) liet het vrijwel ongedragen kostuum bij zijn overlijden na aan het KOG – jammer genoeg zonder verdere informatie over het gebruik en de drager(s). De Clercq ging in 1895 bouwkunde studeren in Delft en werd in 1897 lid van de commissie die voor het 50-jarige bestaan van het corps de maskerade van 1898 ging voorbereiden. Het thema werd de beroemde intocht uit 1566 van de edelen in Brussel, die een smeekschrift aan de landvoogdes gaan aanbieden - genoeg mogelijkheden om belangrijke historische figuren tot leven te brengen. Tijdens de maskerade van 1898 werd een *bal-costumé* gehouden en zou De Clercq dit kostuum bij die gelegenheid gedragen hebben? Het lijkt onwaarschijnlijk dat hij zich niet in de trant van het gekozen thema zou hebben gekleed, vooral ook omdat hij daar zou nauw bij betrokken was geweest.

Maar wie dan? Negen jaren voor Samuel's geboorte overleed zijn neef Johannes de Clercq (1842-1867) op 25-jarige leeftijd. Hij was al op jonge leeftijd begonnen met kunst te verzamelen en bezat onder andere werk van de 18^e-eeuwse schilder Jean Antoine Watteau. In 1866 werd hij als lid van het Amsterdamse genootschap Felix Meritis gekozen in hun 'balcommissie'. Hun taak was het organiseren van avondfeesten, maar of deze gekostumeerd waren is jammer genoeg niet meer te achterhalen. Gezien Johannes' belangstelling voor Watteau lijkt hij eerder de opdrachtgever en drager voor dit historiserende kostuum, hoewel dit vooralsnog niet met zekerheid kan worden vastgesteld.

Ondanks deze onzekerheid blijft het ensemble een van de fraaiste, bewaard gebleven fantasiekostuums in ons land en is het niet verwonderlijk dat het voor een Franse tentoonstelling over de geschiedenis van het maskeradekostuum in bruikleen is gevraagd. Een uitstekende vertegenwoordiger van het KOG en ons land!

Bianca M. du Mortier